

עיצוב חינוך איכותי ורלוונטי
בגיל הרך במציאות המשתנה

האגף לחינוך הגיל הרך

מרחב הסדנה בגן

אמנות - ביטוי אישי

סיגל עמיר - מדריכה ארצית לאמנות, האגף לחינוך הגיל הרך
ומנחות המוזה - אמנות בגן העתידי

מרחב הסדנה

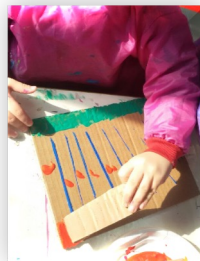
**המקום בגן ליצירה בחומרים
להבעה באמנות**

יצירה בחומרים

הבעה באמנות

מדוע?

ביטוי אישי

נתייחס אל ילדי הגן כמי שמסוגלים ויכולים

להשמיע את קולם

לבטא רצונות ב"מאה שפות"

להעלות מחשבות וליישם רעיונות

זו זכותם!

מטרות להבעה באמנות

- לטפח יכולת למסור רעיונות ורגשות באופן וויזואלי כביטוי אישי
- לספק מענה נוסף לאינטליגנציות השונות בגן הילדים (גרדנר)
- לתרום לאקלים גן מיטבי
- לאפשר פורקן באמצעות סובלימציה (עידון רגשות לא רצויים והכוונתם לאפיקים חיוביים)
- לפתח יכולות בכל תחומי ההתפתחות בדרך הלמידה המשמעותית.

הבעה באמנות

בתחום הקוגניטיבי

דגש על פיתוח היצירתיות והדמיון
פתרון בעיות וחשיבה מסדר גבוה

עושר החומרים והשיטות

מאפשרים לילדים לפעול וליצור על פי נטיית ליבם

לבד או בשיתוף פעולה

בדגש על עוגן **הביטוי האישי** בתפיסת הגן העתידי
"**פעלנות**" (agency) מבטאת את היכולת והכישורים
של הילדים לפעול באופן עצמאי,
לגלות יוזמה ויצירתיות ולקבל החלטות על פי רצונם.

חקר וגילוי

מתרחש בזמן העבודה תוך כדי ניסוי וטעיה
עם חומרים קבועים והתנסויות חוזרות ונשנות
באופן חופשי וללא הכוונה.

נאפשר לילדים עיסוק חופשי בחומרים גם ללא תוצר

עיסוק חופשי בחומרים (tinkering)

מאפשר:

- להכיר חומרים חדשים ותכונותיהם
- להכיר כלי עבודה ואת אופן הפעלתם
- להתנסות בחיבורים בין חומרים
- הנאה ומשחק

מתוך העיסוק החופשי בחומרים מבלי לצפות לתוצר ...

נוצרת הזדמנות

לחקר וגילוי באמצעות ניסוי וטעיה

לראיית סיבה ותוצאה

להסקת מסקנות.

נוצרת הזדמנות לחשיבה מסדר גבוה

לעתים עיסוק של הילדים בחומר מסוים יוביל לתוצר

בתהליך יצירתי

(הבעה באמנות)

או

בתהליכי יצרנות

(הכנת של משהו לשימוש הנובע מצורך מסוים)

האם לעסוק באמנות או ביצרנות?
רק הילדים יחליטו!

מומלץ להיכנס לקישור: מה בין יצרנות לאמנות?

באמנות הכל אפשרי

אין צורך להנחות את הילדים או לכוון אותם למשהו...

אין צורך לבקש מהילדים "להוסיף עוד משהו ליצירה".

נקבל כל יצירה שלהם כך נטפח את היצירתית

ואת המוטיבציה ליצור את היצירה הבאה.

הלכה למעשה

נארגן בחלל הגן ובחצר
מרחב ליצירה בחומרים

נארגן סדנה

מה בסדנה?

פעילות חופשית יומיومية בחומרים

לפחות 4 ימים בשבוע

הנה כך...

הסדנה

כין ציור

עמדות חופשיים

בעמידה

על כסאות

ישיבה

על הרצפה

בדדקה

דואט

חור

פלטליכה

אסתכלאך

מה בסדנה? לחצו על הקישורים

ציור חופשי בצבעים יבשים כגון גירי שמן (פנדה), שעווה (פסטל), עפרונות ועפרונות צבעוניים.

קישור: התפתחות היכולת הגרפית של ילדי הגן

ציור בצבעי גואש : קישור לעלון "לצייר בגואש"

עיסוק ופיסול בחמר: קישור לעלון "עיסוק בחומר"

אסמבלאז' (מודבק או ללא הדבקה) במגוון אפשרויות ופעילות משחקית יצירתית בסביבת עמדת החומרים הפתוחים

קישור לעלון "ליצור אסמבלאז'"

נארגן בסדנה עמדת חומרים פתוחים

על ארגון עמדת החומרים: [קישור לעלון](#)

מומלץ בסדנה גם:

פעילות הבעתית בנגריה

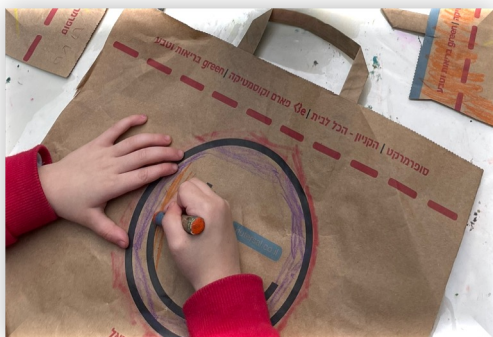
ציור בצבעי אקוורל (צבעי מים)

מריחה ופיסול (בקטן) בפלסטלינה

ציור בצבעי ידיים (רצוי על לוח קיר)

פיסול עם חומרים מהטבע (כגון אדמה, חול ועוד)

ומה עוד...?

מצע - בסיס היצירה

אפשר ליצור על :

נייר, בד, עץ, שקף, קרטון, עיתון, שקית,
בקבוק, עלה יבש, קופסה, צג מחשב ...
ומה עוד?

קיימות

נשתמש בפריטים בשימוש חוזר ונפחית עד מאוד שימוש במצעים קנויים
(אין צורך לקנות אפילו דפי ציור...)

”בית אלילהאם”, עכו

"בית אלאילהאם"
עכו

"בית המזדה", פתח תקווה

“בית המוזה”
פתח תקווה

תצוגת היצירות של הילדים בגן

- חשוב לקבל את אישור הילדים להצגת עבודותיהם ולאפשר להם לעשות זאת בעצמם במרחבי הגן או במקום ייעודי לכך.
 - בכדי לעודד **שונות וייחודיות** יש להציג זו בצד זו יצירות שטוחות ותלת ממדיות במגוון גדלים, טכניקות וחומרים.
 - כתיבת השם על העבודה היא לפי בחירת הילדים. אם אינם כותבים את שמם אפשר לכתוב עבורם בקטן בצד או כתווית מודפסת.
 - **המלצה: גלריה בגן כמרחב מוזיאלי** מיועדת לתצוגת יצירות של אמנים או אוספים אחרים אך איננה מתאימה לתצוגת יצירות של ילדים.
- בקישור עוד על גלריה בגן כ"מרחב מוזיאלי"

כשמציגים יצירות של ילדים
באופן מכבד, אסתטי ונקי
מקישוטים מיותרים,
מעבירים להם מסר של
הערכה וחשיבות
לרעיונותיהם ולרגשותיהם.

ביצירות ובהנאה